



ZPRAVODAJ OBCE KUKLÍK

17. ČÍSLO, IV. ROČNÍK, SRPEN 2014



Vážení čtenáři, dostává se vám do rukou prozatím poslední vydání Zpravodaje. Vyšlo celkem 17 čísel v rozmezí čtyř roků. Zpravodaj byl koncipován tak, aby jste se dozvěděli o fungování zastupitelstva, o aktivitách SDH a zásohové jednotky, přinesli jsme zajímavé rozhovory s lidmi, kteří žijí vedle vás. Velkou kapitolou byly akce pro děti, důchodce, zajímavé články o pranostkách, zvycích a tradicích.

Chci touto cestou poděkovat všem přispěvovatelům, díky nim byl Zpravodaj náležitě okořeněn. Jedno jméno musím vyzdvihnout a tím je Ondra Haněl, který Zpravodaji dal potřebnou „grafickou duši“.

Zda Zpravodaj bude dál vycházet a v jaké podobě už bude záležet jenom na novém zastupitelstvu.

Věra Librová

Motto: „Pokud žiješ v souladu s přírodou, nikdy nebudeš chudý. Pokud budeš žít podle mínění lidí, nikdy nebudeš bohatý.“

Seneca

Z jednání zastupitelstva

Zasedání zastupitelstva ze dne 20. 6. 2014

Omluveni: Věra Librová, Roman Jun, Ing. Bohdan Kalina

Zápis ze zastupitelstva:

1. Komunikace - opravy jsou hotové. Na cestu na Balkáně dostaneme dotaci od kraje ve výši cca 107 000 Kč, bylo objednáno a již probíhá geometrické zaměření komunikací. Geometrické práce budou stát cca 45 000 Kč.

2. Byl schválen nákup dvou kusů nových plechových kontejnerů na komunální odpad.

3. Byla podepsána nová pachtovní smlouva na obecní pozemky se společností AGRO Měřín. Smlouva je na deset let, nové opachtovné ve výši 1000 Kč/ha.

4. Protipovodňová opatření obce - zastupitelé byli seznámeni s tím, že obec má téměř stoprocentní jistotu, že obdrží dotaci z fondu ministerstva životního prostředí ve výši cca 970 000 Kč na vybudování varovného systému (rozhlasu) v obci a na vytvoření digitálního protipovodňového plánu. Je proto třeba oslovit firmu EN-VIPARTNER, která zpracovala projekt, aby připravila výběrové řízení na dodavatele rozhlasu.

5. Volby - ve dnech 10. a 11. října proběhnou volby do obecního zastupitelstva a souběžně volby do senátu. Byl schválen počet členů příštího zastupitelstva - 9, tedy stejně jako dosud.

Zasedání zastupitelstva ze dne 25. 7. 2014

Omluven: Ing. Bohdan Kalina

Zápis ze zastupitelstva:

1. Protipovodňová opatření obce - dotaci získáme, jednohlasně schválena smlouva o dílo na vytvoření digitálního protipovodňového plánu.

2. Jednohlasně byla schválena smlouva o smlouvě budoucí se společností E-ON na zřízení věcného břemene na přípojku novostavby Jiřího Kocandy.

3. Probíhá geometrické zaměření opravených komunikací a požární nádrže ve Dvoře. Opravená cesta k Chudáčkovým - jelikož jsou odchylky malé, veškeré změny vlastnictví budou v rámci odchylek měření, je třeba podepsat souhlasné prohlášení vlastníků pozemků. Majitelé pozemků u požární nádrže budou osloveni k jejich odprodeji obci.

4. Požární nádrž - došlo k její havárii - rozbité stavidlo. Při této příležitosti došlo k vyčištění nádrže a opravě. Oprava stála cca 10 500 Kč.

5. Zakoupeny byly dva nové kontejnery na komunální odpad za 12 000 Kč, budou vyměněny za zrezivělé.

6. V sobotu 30.8.2014 se uskuteční Pohádková cesta, organizuje ji Eva Skalníková.

7. V neděli 5.10.2014 - Vítání občánků na Kukle.

8. Veřejně prospěšné práce - pracovník Miroslav Sláma seká podél místních komunikací a obséká sazenice v lese.

Věra Librová

Komise pro společenské záležitosti, sport a kulturu

Členové komise navštívili několik jubilantů. V měsíci květnu paní Z. Kalinovou, v červenci paní J Havličkovou, A. Peňázovou, a nejstarší občanku paní M. Kocandovou a v srpnu pana P. Mrkose. V srpnu se chystáme za jubilantem panem M. Peňázem a v září pak k paní M. Veselské.

Nejraději vás informuji o narození nového občánka Kuklíka. Tentokrát je to dvojnásobná radost, protože v červnu se narodila rodičům Jarce a Jiřímu Kocandovým dvojčata Gabriela a Jiří. Určitě všichni přejeme celé rodině pevné zdraví, pohodu a spokojenost

Dovolte mi, abych touto cestou vzpomněla na dvě osobnosti, které byli dlouhá léta spojeni s Kuklíkem a bohužel na milované chalupy a mezi nás už letos nepřijedou. Jsou jimi pan prof. Ing P. Schneider a pan Pošvář.

Věra Librová

Půlrok zásahové jednotky

Jednotka SDH obce Kuklík letos zasahovala již u devatenácti událostí, ve dvou případech hořelo - kontejner u Penzionu Kukla a objekt jatek na Fryšavě, v ostatních se jednalo o technickou pomoc – vyproštění vozidla po nehodě za skálou mezi Kuklíkem a Vříští, odstranění větvi a stromu u zastávky na Dědině, čerpání vody ze zaplaveného objektu po havárii vodovodu v Koutě, havárie požární nádrže Ve Dvoře a záchranné práce spojené s odstraněním následků bleskových povodní ve Svratce a na Křížánkách.

Jak jsem již v posledním loňském čísle obecního zpravodaje informoval, zakoupila naše obec z dotací Kraje Vysočina a daru ŘLP s.p. ČR mimo jiné i plovoucí čerpadlo a pět kusů nových přetlakových dýchacích přístrojů Dräger PSS 3000. Členové zásahové jednotky byli k jejich obsluze a použití řádně proškoleni a to jak teoreticky, tak prakticky. Tyto přístroje jsme nainstalovali do naší CAS, úprava si vyžádala odstranění celého opěradla osádky tak, aby přístroje byly zavěšeny za zády hasičů a umožňovaly jejich okamžité nasazení a použití.

V průběhu roku probíhá na centrální stanici HZS Kraje Vysočina cyklické školení našich velitelů družstev a strojníků v rámci prodloužení jejich odborné způsobilosti.

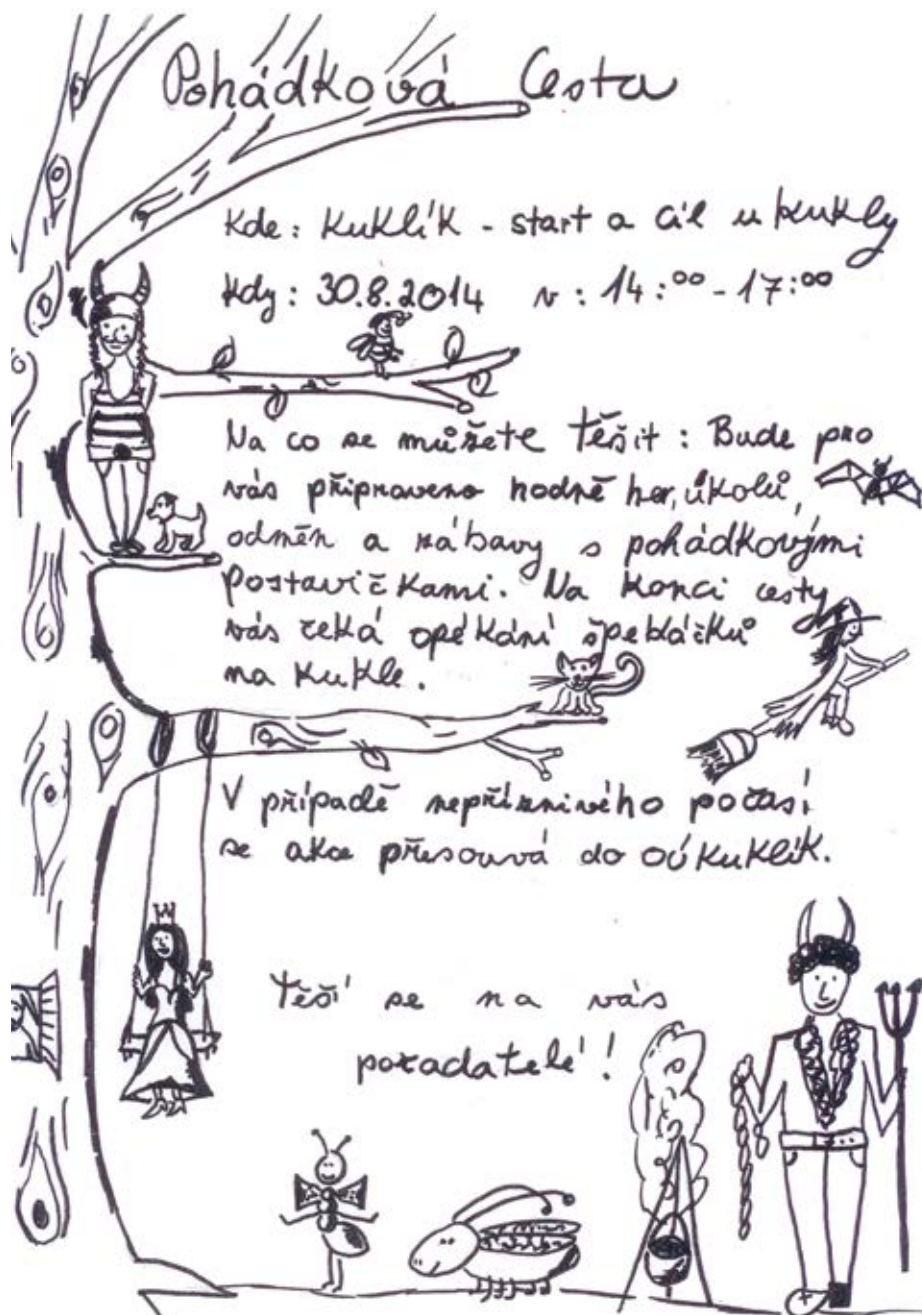
Na jaře byla provedena STK zásahového vozidla, přičemž

jsme na přelomu roku zrealizovali celkovou opravu brzd zadní nápravy a komplexní údržbu motoru.

O činnosti jednotky a sboru si uděláte lepší představu nejen po shlédnutí fotomateriálu ve fotogalerii stránek SDH Kuklík

a SDH Sněžné, ale také i v internetovém Žďárském deníku, popřípadě YouTube (blesková povodeň Svratka).

velitel SDH a jednotky SDH
Ing. Bohdan Kalina



Zdraví, sílu najdeš v sýru

Tento slogan si pamatují mnozí, kteří zažili socialistické reklamní bloky v televizi. A je to jeden z mála, který neztratil platnost dodnes. Zvláště, když je to sýr, o kterém se dá přesně zjistit, „co v něm je“, protože ty, které koupíte v obchodních řetězcích, obsahují kromě rostlinného tuku, barviv a konzervantů často i věci, o kterých byste raději nechtěli vědět vůbec nic, jak nás čas od času informují média.

Pokud tedy máte rádi sýry a rádi víte, co jíte, už jste možná ochutnali ty, které vyrábí Eva Kalinová. Mléko, ze kterého se skládají převážně, pochází od jejích čtyřech krav, krmených travou a senem z luk, jimiž možná chodíte na procházku. Krmné směsi si Kalinovi míchají sami také z vlastních surovin. Kromě mléka obsahuje základní surovina ještě zakysanou smetanu, sůl a syřidlo na bázi enzymu, který pomáhá trávit mléko telatům. Je lidskému organismu bližší, než syřidlo mikrobiální i když vegetariáni by s tímto názorem asi nesouhlasili. Působením syřidla a teploty kolem 50 °C se z tekutiny stává pevná hmota.

Pevná hmota se stává z padesáti litrů mléka na kamnech v Evině kuchyni, kde mi spolu s Milánkem a Davídkem ukazuje, jak celý proces probíhá a co k tomu všechno potřebuje. Stálo to hodně času zkoušení a hodně suroviny zkrmené zvířatům, než dosáhla dnešní zručnosti. Původně se sýrem

zabývala i půl dne, dnes jí stačí tři hodiny. Postupně si také dokoupila pomůcky a nástroje, které jí práci usnadňují. Když je mléko správně teplé a přidá se k němu syřidlo, je čas asi půl hodiny, kdy syřenina zraje. Mezitím mi kluci ukazují různé formy na sýr – od stopadesátigramových až po ty na tři kilogramy, potřebné k výrobě oblíbeného sýru cihla. Ukazují mi i pláty potravinářského vosku, budoucí kabátek tohoto výrobku. Mladší už jej z obchodu neznají, protože sýry, které se takto balívaly, bývají pokryty potravinářskou fólií, nebo silnější umělou hmotou. Některé z forem, hlavně ty na máslo, jsou malá umělecká dílka, znovuobjevené starožitnosti. Většinu forem a stojánek na ně museli Kalinovi dokoupit, nebo nechat vyrobit. „Ještěže brácha je šikovnej,“ pochvaluje si Eva, která mezitím praží a seká pistácie, dnešní příchut’.

Mléko mezitím vytvořilo gelovitou substanci, tu je třeba nakrájet na kostičky, jejichž velikost ovlivňuje strukturu hotového sýra. Dříve krájela syřeninu nožem, dnes už pracuje harfou – jakousi širokou vidlicí s napnutými strunami – ta práci velice zkrátí a usnadní, takže Evu investice do jejího pořízení nemrzí, třebaže nebyla malá. Pak je třeba syřeninu přecedit a v síťovině nechat odkapat a vymačkat tak akorát. Vzniklá syrovátka je vlastně odpad, i když je výborná, většina

se jí krmí domácím zvířatům. Všichni obdivovatelé oné marketingové formulky „bifidus aktiv“ a actimelu, kteří platí nehorázné peníze za malou lahvičku, si mohou za Evou pro nějakou zajít. Čerstvá je velice zdravá. Slouží k odstranění trávicích potíží, celulitidy, nadváhy či akné, zlepši kvalitu vlasů, nehtů, pleti a přispívá k nárůstu svalové hmoty.

Ještě teplou hmotu mezitím Eva osolí a promíchá s pistáciami. Kluci podávají formičky, které se postupně plní, zatíží a stlačí dřevěným závažím a skládají do stojánek. Zde zůstanou asi dvanáct hodin, dokud se sýr nezbaví přebytečné syrovátky. Nakonec se vykoupe v solném roztoku a může začít zrát. Pokud má být více vyzrálý, je třeba jej pravidelně ošetřovat solným roztokem a otáčet. Milánek mi zatím vypočítává, jaké příchuti máma přidává a zobe zbytek pistácií: „Ořechy, koření, třeba pepř nebo pažitka, mandle, cibule, česnek a taky teto olivy, kapie, křen a už nevím...“ „Dělám taky hermelín, to je docela věda. Do něj přijde ještě startovací kultura plísní *Penicillium candidum* a *Penicillium camemberti*, zraje nejméně tři týdny a musí se denně otáčet a s očkovaním je piplačka. Baví mě sýr udit, mám asi největší spotřebu punčoch v okolí,“ směje se. Kromě sýrů začala dělat máslo. Sebranou smetanu vychladí a další den vyšlehá mixérem až se oddělí syrovátka,

propere, vytvaruje do forem, vychladí a zabalí. Chystá se dělat mozzarellu, nebo parenicu, což je krajová obdoba téhož.

Evu sýrařina především baví. Kdo by za ní hledal rychlé zbohatnutí, brzy by jí nechal. Protože ale Kalinovi mají povolení k prodeji domácích produktů, postupně začali prodávat přátelům a známým, zájem projevíli majitelé penzionů v okolí. Sýry chutnají, takže se stavují chalupáři a turisté, kteří je ochutnali jinde. Přesto se jedná stále o koníčka. Troufnout si na větší objemy by předpokládalo pořízení profesionálního vybavení. O tom sice Eva sní, ale prozatím se na něj nechystá. I když nápadů má spoustu.

A to je dobře, protože z nich a z práce kolem krav, luk a nakonec v kuchyni vznikají báječné dobroty, které jsou navíc skvělou surovinou. Jestli jste také milovníci smaženého sýra jako já, máte konečně vyřešen problém vyteklého obsahu a prázdného trojobalu. Smažák z cihly vyrobené u Kalinů je nejen výborný, ale skvěle se dělá.

Je dobré, že my mlsní máme kam jít. Nechce se mi kupovat drahé nechutné věci přivezené stovky kilometrů. Vítám, že si mohu koupit vajíčka, maso, mléko, sýry a všelijaké dobroty tam, kde vím, jak vznikly. Takže se těším, co dalšího Kalinovi a další podnikaví lidé vymyslí, čím nás překvapí příště.

Kateřina Tycová

At' vám dupou králíci

Chovem králíků se zabývá zatím většina domácností na vesnicích. Ráda bych zmínila nejzávažnější nakažlivé onemocnění, které při napadnutí chovu způsobují až 90% úhyny. Jedná se o virové hemoragické onemocnění králíků (tzv. mor králíků) a myxomatózu králíků.

Původcem moru králíků je virus (*Calicivirus*). K šíření choroby dochází přímým stykem nemocných králíků (všemi sekrety a exkrety) nebo nepřímo infikovaným krmivem, vodou a především bodavým hmyzem. Vůči této chorobě jsou vnímavá všechna plemena králíků bez rozdílu věku a pohlaví. Onemocnění je sezónní, největší výskyt je od dubna do října. Onemocnění má velmi často rychlý průběh, projevuje se výtokem krve z nosu a rekta, křečemi, vokalizací (hlasovými projevy) s následným úhynem. Průběh nemoci může být tak

rychlý, že se klinické příznaky nemusí stačit rozvinout. Bývá postižen celý chov, onemocnění je velmi rychlé řádově v hodinách. Nemoc nelze léčit a pokud by jedinec onemocnění přežil, stal by se zdrojem nákazy pro ostatní. Inkubační doba (doba od vniknutí viru do organismu po první projevy příznaků onemocnění) je maximálně 1-3 dny. Jediná prevence proti tomuto onemocnění je pravidelné očkování. Králíci se vakcinují již od 6 týdnů věku vakcínou proti moru králíků (*Pestorin*) při špatné nakažové situaci a po 4 týdnech revakcinovat. V opačném případě stačí vakcinovat v 10 týdnech věku a revakcinovat po roce. Imunita nastoupí přibližně za 2–3 týdny. Vzhledem k současné nakažové situaci bych doporučila vakcinaci všem králíků od 6 týdnů stáří, jelikož jsou hlášena ohniška ve Světnově a ve Žďáře.



Původcem onemocnění myxomatózy je virus (*Leporipoxvirus*). Onemocnění má sezónní charakter, nejčastěji vyskytuje v létě a na podzim (přenos bodavým hmyzem), tedy zejména v srpnu a v září. Kromě přenosu bodavým hmyzem se nákaza šíří i kontaktem králíků, pomocí sekretů apod. Myxomatóza má velmi rychlý průběh a vysoké procento úmrtnosti. Příznaky se projeví za 6 až 10 dní od nakažení. Onemocnění se projeví překrvením spojivek, výtokem z očí, otok víček. Králík přestane přijímat potravu, má zvýšenou teplotu. Na hlavě, okolo očí, na bázi ucha, pysku, nozder a jinde na těle se začnou tvořit myxomatózní uzly. V tom-

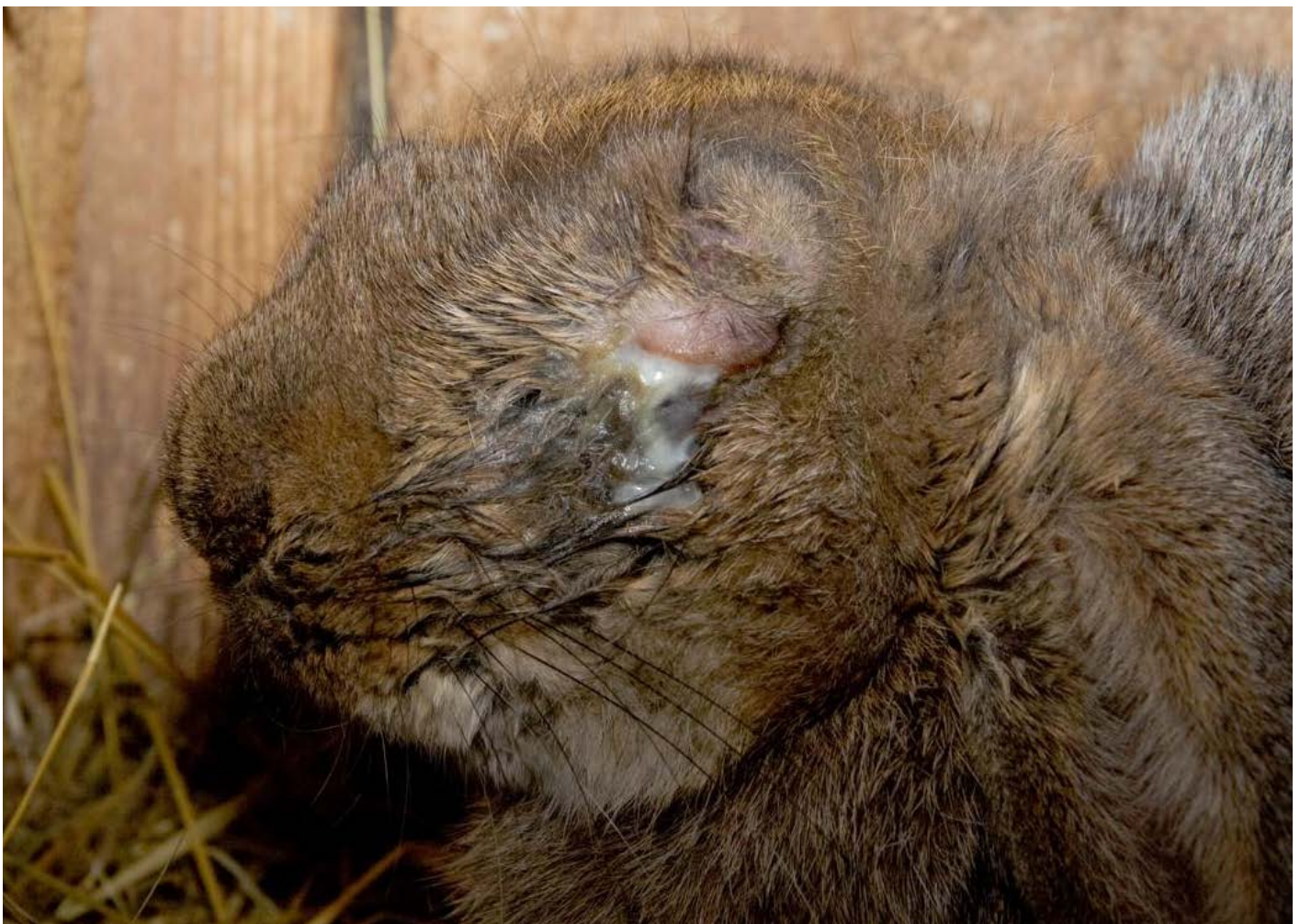
to stadiu řasy překrývají oko a tak králík přestává vidět, rychle hubne, namáhavě dýchá až sípe. Léčba se neprovádí. K úhynu dochází za 12 až 14 dní. Jedinou ochranou je opět preventivní vakcinace, která se provádí ve stáří 10 týdnů. V případě nákazy v chovu se začíná s vakcinací už ve věku 6 týdnů s první revakcinací za čtyři týdny a dalším za půl roku. Pokud nakažení králíci onemocnění přežijí, stávají se nosiči, proto je třeba králíky vyřadit.

Obě tato onemocnění jsou na seznamu nálezů povinné hlášení. Při výskytu v chovu bych tedy upozornila na povinnost tuto skutečnost nahlásit na KVS Ji-

hlava (pobočka Žďár nad Sázavou), případně veterinárnímu lékaři, který ohlašovací povinnost převezme. Je nutné si uvědomit, že obě onemocnění se řeší radikálně a bez důsledné asanace prostředí a chovu je možné, že virus přežije (*Leporipoxvirus* až 10 měsíců).

Dalším závažným a poměrně častým onemocněním je kokcidióza králíků (terapie potentovanými sulfonamidy), pasteurelóza králíků (možná vakcinace, terapie antibiotiky), ušní svrab (terapie antihelminetiky) a encephalitozoonóza králíků (terapie antiparazitiky).

MVDr. Adéla Librová



Obr.: Myxomatóza králíků